

Naturskyddsföreningen
Eksjö

Verksamhetsberättelse 2024

Styrelsen för Naturskyddsföreningen Eksjö avger härmed följande redovisning för verksamhetsåret 2024.

Inledning

Verksamheten 2024 har haft en bra blandning av medlemsaktiviteter inriktade på naturupplevelser och utåtriktad information och upplysning.

Utgångspunkten för föreningens verksamhet är Naturskyddsföreningens gemensamma riktlinjer - att **rädda naturens liv**, att **främja människors hälsa** och att **verka för global solidaritet**. Arbetet sker i huvudsak efter tre strategier - **Naturkänsla**, **Konsumentmakt** och **Politisk påverkan**.

Verksamhet

Naturupplevelser

Fredag 29 mars: **Långfredag vid Hyttens kvarn**. Vi gjorde vår traditionsenliga vårvandring, byggde fågelholkar och grillade vår korv. En trivsamt dag på Hytten.

Lördag 27 april: **Utflykt till Ryningsholms våtmarker**. Sedan 2021 pågår våtmarksprojektet ”Ryningsholms våtmarker” som vi ansvarat för med hjälp av Riks och Emåförbundet. Emåförbundet presenterade projektet på plats.

Torsdag 9 maj: **Gökotta i Borgmästarängen** Det är en tradition för Friluftsrådet och Eksjö Naturskyddsförening att hålla gökotta och göra en fågelvandring i Borgmästarängen på Kristihimmelsfärdsdag. Vi samlas för en vandring i den tidiga morgonstunden för att lyssna in vårfåglarna.

Söndag 16 juni: **De vilda blommornas dag**. Årets blomsterdag höll vi i Nifsarpsmaden, Eksjö. Kampanjen drivs genom Svenska Botaniska Föreningen. Vi berättade om våra vanligaste växter, men det bjöds också på lite överraskningar.

Lördag 20 juli: **”Ängens Dag” - slåtter på Fiskaretorpsåsen** – i föreningens skötsel av Fiskaretorpsåsen ingår även gräsytor som ska lieslås. Ängen som slås ligger ute på en av uddarna, så med de traditionella redskapen, lie, räfsa, vispesticka, bryne och högaffel genomfördes slåttarna.

Söndag 15 september: **Upptakt för Natursnokarna**. Föreningen inbjöd barn i åldrarna 1–6 år och deras vuxna till aktiviteter i Sjöängen i Eksjö. Den här aktiviteten är ny för föreningen och lockade 50 personer att närvara. Barnen fick delta i olika aktiviteter som skapar en upptäckarlust kopplad till naturen - en barn-och familjeverksamhet där man leker, lär och hjälper naturen eller bara är.

Lördag 21 september: **Secondhand-runda** – vi besökte först Erikshjälpen i Eksjö. Second hand och loppis är mer hållbart än nyproducerat, och dessutom roligt! Roligare blir det tillsammans. Vi träffades på Erikshjälpen och besökte därefter även Björkas Nytt o Bytt.

Lördag 12 oktober: **Tillsynsvandring på Höglandsleden** Vi gjorde en översyn av stigen ifrån Klinten-Mossäng - Eksjö Camping ca 12 km. Med kläder efter väder och kaffet nedpackat, förbättrade vi markeringar och klippte sly.

Lördag 26 oktober: **”Ingemar Lind – ”Fågelfavoriter”**. Ingemar Lind – en duktig naturfilmare som har varit en trogen gäst hos oss i Eksjö under många år. Han visade och berättade nu om fåglar som saknar rädsla för människor och som har givit honom minnen för livet.

Fredag 1 november: En **städdag på Hytten kvarn**. Det fanns de som höjde på ögonbrynen när vi tog dammsugare med oss – där finns ju ingen el. Det löste vi med ett bensindrivet elverk – så rent har det inte varit på evigheter. Annars är det sopborste som gäller.

Lördag 2 november: **Höstträff vid Hyttens kvarn – vid vår** traditionella höstträff i Allhelgonahelgen gjorde vi en promenad ut till väg 40 och tittade på den nya infarten till Hytten – som nu går att nå via cykelvägen. Vi avslutade med en kopp kaffe av vår medhavda fika framför brasan.

Tisdag 26 november **Invigning av Alversjöskogen.** När Alversjöskogen bildades 2021 fanns det inga pengar för att inviga reservatet – det sköts på framtiden. Tillsammans med Länsstyrelsen genomförde kretsen nu en försenad invigning – tidpunkten var lite annorlunda vald då vi bjöd in allmänheten att komma förbi mellan 15 och 19 denna sena höstdag. Det gjordes upp eldar och placerades ut marschaller för att kunna baka krabelurer och värma glögg och hitta vägen dit. Innan mörkret lade sig fanns det många personer som hittade dit. Blev på så sätt en minnesvärd invigning.

Lördagen 30 november: **Adventsmys med Natursnokarna.**

Än en gång träffades Natursnokarna i Sjöängen för att ha roligt i naturen – att göra upp eld och grilla eller baka något tillsammans tycker barnen är skoj.

Lördag 28 december: **Mellandagsträff på Fiskaretorpet** – Det är en tradition att träffas denna dag under lite mysiga förhållanden. Det var pyntat i stugan, brasan och ljusen var tända och det serverades glögg och pepparkakor. Det fanns möjligheter för de som ville att grilla en korv eller ta sig ett bastubad.

Konsumentmakt/Förändrad livsstil

Hållbar konsumtion

Tisdag 20 mars: **”Jordbruket ur biets perspektiv”** - föreläsning med Jenny Ekman från Naturskyddsföreningen, sakkunnig inom jordbruk. Hon berättade om binas situation i det moderna jordbruket. I samband med föreläsningen gjordes en utställning under 2 veckor på biblioteket i Eksjö och i Mariannelund i samarbete med S.Vedbo Biodlarförening.

Söndag 2 juni: Vi ordnade en egen **plantbytdag** i lokalen i Kvarnarp med bivänliga växter och fika som besöktes av ca 25 plantbytare.

Arbetsgruppen inhämtade kunskap vid Rikskonferensen i Jönköping den 3-4-5 maj. Det hade också tagits fram och skänkts ett 50-tal bivänliga växter som vi hjälpte till att sälja i Jönköping - kampanjen ”Bivänliga växter” pågick.

Lördag 23 mars: **Earth Hour.** Som en symbolisk handling angående klimatförändringarna genomfördes under kvällen det sedvanliga fackeltåget med nedsläckning av stadens belysning med efterföljande aktiviteter i kyrkan.

Under dagen fanns vi på plats på Återvinningscentralen och informerade om återbruk – ”Slutslängt!” och delade ut informationen -” I första hand - Second Hand”.

På biograf Metropol visades filmen ”Avtryck”.

Ute på stån pågick även olika aktiviteter.

Miljövänliga veckan (vecka 40), som numera kallas för **GREEN ACTION WEEK** ville uppmärksamma hur textilproduktionen belastar vår planet. Modeföretagen överproducerar och svenskarna överkonsumerar kläder. Nu behöver vi shoppa mindre. Årets kampanj heter ”Max 5” dvs att vi ska inte ska köpa mer än 5 nyproducerade klädesplagg per år, nu köper svensken ca 25 plagg/person och år och det är inte hållbart. Köp gärna second hand i stället.

Torsdag 30 maj – **Vegetarisk grillfest.** Tillsammans med Fobo anordnades en grillkväll ute vid Röda Stugan i Kvarnarp. Det blev en trevlig kväll med enkel samvaro och god mat till självkostnadspris. Vi

testade klimatsmarta tips på goda vegetariska grillrätter. Till vår hjälp hade vi Fobos duktiga vegetariska kock Ola Johansson.

Under Green Action Week (v 40) deltog vi på **Bonnadan**. Vi hade en klädhög, där man fick gissa antalet plagg. Detta väckte uppmärksamhet och vi fick ett nittiototal personer att gissa. Second Hand butiken Björkas Nytt och Bytt skänkte presentkort som pris. Vi skyltade under tre veckor på biblioteket i Eksjö och Mariannelund med utgångspunkt från kampanjen ”Max 5”. Vi hade skyltning även på S. Storgatan under 3 veckor.

En **insändare och en notis** var införd i Smålands-Tidningen

Onsdag 13 november: **Ekomidag på Norrby Ängar**

Föreningen bjöd in medlemmarna till en tre-rätters middag på KRAV-gården Norrby Ängar i Värne. Det serverades mycket god och vällagad mat och att det var god uppslutning gjorde kvällen till en fin upplevelse. Gunnel Holmberg läste berättelser och dikter av Pelle Näver.

Lördag 7 december **Eksjö Julmarknad**. Föreningen vill synas där människor finns. Eksjö Julmarknad är ett utmärkt tillfälle att visa upp vår verksamhet, bjuda på glögg och värva medlemmar. Vi fanns på Krusagårdens innegård. Vår moss- och lavutställning fick stor uppmärksamhet och vi visade bilder på våra torp, Hyttens kvarn och Fiskaretorpet.

Information om PEFAS i dricksvatten delades ut och besökarna uppmanades att kräva förbud för evighetskemikalierna. Värvade nya medlemmar.

Huvudansvariga för aktiviteterna inom området ”Hållbar konsumtion” har varit Britt-Mari Johansson, Birgit Andersson, Lea Petersson, Gunnel Johansson, Gunnel Holmberg, Gunnel Ahlin.

Politisk påverkan

Lördag 23 mars: **Earth Hour**. Som en symbolisk handling angående klimatförändringarna genomfördes under kvällen det sedvanliga fackeltåget med nedsläckning av stadens belysning med efterföljande aktiviteter i kyrkan. Flera organisation deltog.

I samband med Earth Hour fanns vi på plats på **Återvinningscentralen (ÅVC)** i Eksjö och informerade besökarna om hur man kan återvinna användbara produkter. Delade ut foldern ”I första hand - Second Hand”. I maj var vi under en lördag på ÅVC i Ingatorp där vi ville försöka påverka kommunen att skaffa en sektion för återvinning där.

Tisdag 25 juni: **Kommunens politiker besökte Fiskaretorpet**: Föreningen hade bjudit in några av kommunens politiker till ett samtal om Fiskaretorpsåsen och Hyttens kvarn. Föreningen redovisade hur våra torp sköts och den verksamhet som bedrivs där. Kommunen har upprättat en lista över kommunägda byggnader som ska säljas. Vi fick besked om att inget av torpen är aktuella för försäljning. Det finns vissa restriktioner som gäller inom hela Skedhultsområdet.

Skedhults skogar

Föreningen håller ögonen på kommunens hantering av våra skogar. Vi har regelbundna kontakter med kommunens skogsförvaltare, Stefan Johansson, som är både kunnig och har förståelse för våra synpunkter. Vi är måna om att karaktären skog alltid ska finnas kvar efter en avverkning. Avverkning p.g.a. granbarkborrens härjningar har dock satt sina spår – med fel träd på fel plats uppstår lätt skador.

Övriga föreningsfrågor

Kretsens hemsida används för att informera om programutbudet och annan aktuell information, t.ex. om någon aktivitet läggs till, ändras eller ställs in.

En **facebook-grupp** för **Eksjö Naturskyddsförening** ska redovisa aktuella aktiviteter och annan information.

Kontaktperson på **Studieförbundet** är **Anna Adolfsson**.

Vår och höst genomfördes **städdagar i föreningslokalen Röda Stugan** tillsammans med Friluftsförbundet.

Övriga aktiviteter

Föreningens gemensamma arbete – projekt.

Hyttens kvarn – bibehålla torpmiljön/fisktrappa/skydd kring ån.

Nifsarpsmaden – skötsel av vandringsleden/naturstigen.

Fiskaretorpsåsen – föreningsstuga/bastu/markskötsel/slätter.

Tillsyn av Höglandsleden – Borgmästarängen – Eksjö Camping - Klinten (22 km).

Röda Stugan - föreningslokal vid Kvarnarps gård - skötsel och underhåll

- **Ändrad användning av Röda Stugan** – Biodlarna blir nya hyresgäster i Röda Stugan. Kommunen har sagt upp Biodlarna från sin föreningsstuga Bigården i Kvarnarp. En överenskommelse har nu träffats mellan kommunen, Friluftsförbundet, Naturskyddsföreningen och Biodlarna om att upplåta ett rum och delaktighet i kök/sammanträdesrum i Röda Stugan fr.o.m. 1 juli 2025.

Skötselobjekt

Föreningen ansvarar för **skötseln av torpen Hyttens kvarn och Fiskaretorpet** som vi med förenade ansträngningar hjälps åt att sköta och förbättra. Arbetet har i huvudsak varit inriktat på att fräscha upp torpen genom att måla dem, bedriva lieslätter och röja sly.

En annan verksamhet som bedrivs vid **Fiskaretorpet är bastubad** för den som känner för det mot en mindre avgift – men man **ska vara medlem** för att få använda bastun. Bastun ägs av föreningen och den som vill bada får hjälp att komma i gång.

Representation vid stämmor och konferenser

Föreningen deltog i Länsförbundets kretsstyrelsemöte i Sävsjö den 9 nov. Länsstämman ägde rum i Vetlanda den 13 april – vi närvarade ej.

Våtmarksprojektet Ryningsholm: Kretsen har ombetts medverka i ett våtmarksprojekt som Emåförbundet tagit initiativ till. En utredning har gjorts om att förbättra våtmarkerna i Ryningsholmsområdet söder om Eksjö – ett område som särskilt intresserar ornitologerna. Markägaren har ställt sig positiv till projektet. För att kunna förverkliga projektet behövdes medel – 2 miljoner. Eksjö kommun bidrar med en ansökan till Länsstyrelsen och har fått LONA- pengar – 1,8 miljoner. Kretsen har därefter ansökt om och fått **bidrag från Naturskyddsföreningen – Riks – angående 200 000 kr.** Projektet påbörjades under hösten 2021 och ska avslutas under 2025. Kretsen har ansvaret för den utåtriktade informationen till allmänheten och att göra uppföljningar av hur det biologiska livet – fåglar m.m. utvecklats.

De flesta anläggningsarbetena är slutförda - återstår en del justeringar.

Medlemmar

Antalet medlemmar var vid årsskiftet **2024/2025 - totalt 469 (470)** stycken, varav 316 (**316**) **huvudmedlemmar** och **153 (164) familjemedlemmar**. Det har i år införts en ny beräkningsmodell – ett grundbidrag. Det är bara huvudmedlemmarna som utgör underlaget för beräkning av denna. Grundbidraget för 2023 blir **10 320 (10 320) kronor.**

Styrelse

Styrelse för verksamhetsåret har varit:

Ordförande	Sven-Åke Svensson
Sekreterare	Margareta Eriksson
Kassör	Ulf Johansson/Gunnel Ahlin
Ledamot	Lilli Offenbartl
Ledamot	Birgit Andersson
Ledamot	Per-Ola Turesson
Ledamot	Anneli Gustafsson
Ledamot	Sara Löwgren
Ledamot	Anna Adolfsson

Styrelsen har under året haft **11 protokollförda sammanträden**.

Årsstämma med sedvanliga årsmötesförhandlingar kunde hållas på Eksjö Stadsbibliotek den 20 februari. 29 personer var närvarande. **Börje Gunnevik föreläste om ”Uttern – Smålands landskapsdjur”** – Föreningen bjöd på fika.

Styrelsen ser varje år över de grupper/personer som hjälper till med tillsyn och åtgärder – under 2024 var följande personer aktiva representanter för sin verksamhet:

(understrukna namn är kontaktpersoner mot styrelsen)

Hållbar konsumtion	<u>Britt-Mari Johansson</u> Lea Petersson, Birgit Andersson, Gunnel Johansson, Gunnel Holmberg, Gunnel Ahlin.
Fiskaretorpet	<u>P-O Turesson</u> , Sven-Åke Svensson
Fiskaretorpets bastu	<u>P-O Turesson</u>
Hyttens kvarn	<u>P-O Turesson</u> , Sven-Åke Svensson
Nifsarpsmaden	<u>Sven-Åke Svensson</u>
Höglandsleden	<u>Lilli Offenbartl</u> , <u>P-O Turesson</u>
Samordnare för förplägnad	<u>Yvonn Svensson</u> , Lilli Offenbartl, Birgit Andersson
Föreningslokalen	<u>Britt-Mari Johansson</u>
Hemsidan	<u>Margareta Eriksson</u> ,
Facebook	<u>Sven-Åke Svensson</u> , Sara Löwgren
Medlemsombud	<u>Margareta Eriksson</u>
Programbladet	<u>Sara Löwgren</u> , Sven-Åke Svensson

Eksjö Naturskyddsförening

Resultatrapport per 2024-12-31

Intäkter

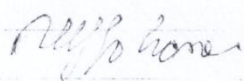
Medlemsavgifter	10 320,00
Skötselersättning	10 840,00
Bastu	6 950,00
Entréavgifter Ingemar Lind	3 400,00
Ränta	4 197,80
Kommunala bidrag	2 700,00
Övriga intäkter	3 266,00
Summa Intäkter	41 673,80

Kostnader

Möteskostnader	- 5 289,60
Lokalhyra	- 6 000,00
Fastighetsskötsel	- 15 525,00
Annonser	- 3 622,00
Bankkostnader	- 1 840,50
Kostnad föreläsare	- 3 195,00
Försäkring	- 1 200,00
Övriga kostnader	- 13 163,36
	- 49 835,46

Intäkter	41 673,80
Kostnader	- 49 835,46
Resultat	- 8 161,66

Eksjö den 10 januari 2025

Ulf Johansson

Eksjö Naturskyddsförening

Balansrapport per 2024-12-31

Tillgångar

Checkräkningskonto 46 027,45

Placeringskonto 247 824,01

Summa Tillgångar 293 851,46

Skulder

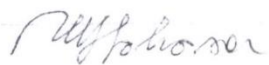
Eget kapital - 202 013,12

Leverantörsskulder - 100 000,00

Redovisat resultat 8 161,66

Summa Skulder - 293 851,46

Eksjö den 10 januari 2025

Ulf Johansson

Ett stort tack!

Styrelsen vill framföra ett stort tack till alla som på olika sätt varit med och organiserat, genomfört och deltagit i föreningens olika aktiviteter. Det är tillsammans vi kan bedriva en framgångsrik verksamhet där människor får hjälp att handla miljövänligt, möjlighet till naturupplevelser och att vi kan påverka och förändra.

Eksjö 2025-01-20

Sven-Åke Svensson
Ordförande

Gunnel Ahlin
Kassör

Margareta Eriksson
Sekreterare

Lilli Offenbartl

Birgit Andersson

Per-Ola Turesson

Anneli Gustafsson

Sara Löwgren

Anna Adolfsson